

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

in

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi

BİLGİ NOTU

Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi Yayınlandı

I. Giriş

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“KVK Kurumu” veya “Kurum”) 02.01.2025 tarihinde internet sitesi üzerinden “**Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi**” başlıklı rehberini yayınladı. Bu rehber, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında kişisel verilerin yurt dışına aktarımı için gerekli düzenlemeler, güvence mekanizmaları ve istisnai durumları açıklayarak yeterlilik kararı, uygun güvenceler ve istisnai aktarım yöntemleriyle veri aktarım süreçlerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

II. Tanımlar

- **Arızı Aktarım (Arızılık):** Yurtdışına kişisel veri aktarımlarında düzenli olmayan, tek veya birkaç sefer gerçekleşen, süreklilik arz etmeyen ve olağan faaliyet akışı içinde bulunmayan halleri ifade eder.
- **Alt Veri İşleyen:** Veri işleyenin talimatları doğrultusunda hareket eden, veri işleyen adına kişisel verileri işleyen bir gerçek veya tüzel kişi.
- **Bağlayıcı Şirket Kuralları:** Ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüs grubu içinde yer alan Türkiye’de yerleşik bir veri sorumlusu veya veri işleyen tarafından, aynı Grup içinde yer alan yurt dışında yerleşik bir veri sorumlusu veya veri işleyene yapılan kişisel veri aktarım faaliyetleri bakımından Grup Üyeleri tarafından uyulması gereken kişisel veri koruma kuralları.
- **Grup:** Ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüs grubu.

- **Grup Üyesi:** Ortak bir ekonomik faaliyette bulunan bir teşebbüs grubundaki her bir kuruluş.
- **Hizmet Sözleşmesi:** Veri sorumlusu ile veri işleyen ve veri işleyen ile alt veri işleyen arasındaki veri işleme faaliyetini gösteren Türk hukukunda geçerli bir sözleşme ya da diğer bir hukuki işlem.
- **7499 sayılı Kanun:** 7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- **95/46/EC sayılı Direktif:** 95/46/EC Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Bu Tür Verilerin Serbest Dolaşımına Dair Bireylerin Korunması Direktifi (Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data).
- **108 sayılı Sözleşme:** Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi

3. Kanun Değişikliği Kapsamında Yurt Dışı Veri Aktarımı

12 Mart 2024 tarihinde, 32487 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7499 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (KVKK) "Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması" başlıklı 9. maddesinde değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikler 1 Haziran 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca, 7499 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle Kanuna eklenen geçici maddeye göre, 9. maddenin eski hali, değişiklik yapılan yeni haliyle birlikte 1 Eylül 2024 tarihine kadar uygulanmaya devam edecektir. Kanunun 9. maddesindeki yeni düzenlemelerin usul ve esaslarının yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda, Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) tarafından hazırlanan "Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı" 9 Mayıs 2024'te kamuoyu görüşüne sunulmuştur. Görüşlerin değerlendirilmesi sonrası, ilgili yönetmelik 10 Temmuz 2024'te 32598 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan değişikliklerle, kişisel verilerin yurt dışına aktarımında kullanılacak "standart sözleşmeler" ve "bağlayıcı şirket kuralları" gibi uygun güvence yöntemleri tanımlanmıştır. 4 Haziran 2024'te Kurul tarafından alınan 2024/959 sayılı kararlar, bu yöntemlere ilişkin standart sözleşme metinleri, bağlayıcı şirket kuralları başvuru formları ve bu kuralların içermesi gereken temel unsurları belirleyen kılavuzlar kabul edilmiştir. Bu dokümanlar "Standart Sözleşmeler ve Bağlayıcı Şirket Kurallarına İlişkin Dokümanlar Hakkında Kamuoyu Duyurusu" başlığı altında KVKK'nın internet sitesinde yayımlanmıştır.

4. Maddenin Sistematize Edilmesi: Üç Basamaklı Yapı

7499 sayılı Kanun ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (KVKK) "Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması" başlıklı 9. maddesi, Avrupa Birliği'nin Genel Veri Koruma Tüzüğü'ne (GVKT/GDPR) uyum sağlama hedefiyle kapsamlı bir şekilde düzenlenmiştir. GVKT, verilerin uluslararası düzeyde korunmasına yönelik global bir standart olarak kabul edilmekte ve bu standartlar, ülkelerin veri koruma mevzuatlarını geliştirmelerinde model teşkil etmektedir. Türkiye, uluslararası ticaretin ve teknolojik gelişmelerin gereksinimlerine cevap verebilmek amacıyla 9. maddeyi daha işlevsel, detaylı ve kademeli bir yapıya dönüştürmüştür.

Bu değişikliklerle, kişisel verilerin yurt dışına aktarımı sırasında karşılaşılan hukuki ve operasyonel sorunlara çözüm getirilmesi hedeflenmiştir. Aynı zamanda, hem bireylerin temel haklarını koruma hem de ticari faaliyetlerin etkin bir şekilde sürdürülmesini sağlama amacı güdülmüştür.

7499 sayılı Kanun ile 9. madde, kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasında izlenecek yolları daha belirgin hale getiren üç basamaklı bir sistem oluşturmuştur:

1. Basamak: Yeterlilik Kararına Dayalı Aktarımlar

Yeterlilik Kararı Nedir?

Yeterlilik kararı, bir ülkenin, sektörün veya uluslararası kuruluşun kişisel verilerin korunması konusunda Türkiye'deki standartlara eşdeğer bir koruma sağlayıp sağlamadığına dair Kurul'un verdiği onaydır.

Genişletilmiş Kapsam:

Eski düzenlemede yeterlilik kararı yalnızca bir ülkenin genel düzeyde koruma sağladığı durumlarda verilebiliyordu. Yeni düzenleme ile:

- Yalnızca bir ülke değil, bir ülkenin belirli sektörleri (örneğin otomotiv sektörü) veya uluslararası kuruluşlar (örneğin bir uluslararası finans kuruluşu) için de yeterlilik kararı verilebilmektedir.
- Örneğin, Türkiye'deki otomotiv sektörü ile yoğun ticaret yapan bir ülkenin sadece otomotiv sektörü açısından yeterlilik kararı alınabilir.

Yeterlilik Kararının Süresi ve Denetimi:

- Yeterlilik kararları en fazla dört yıl süreyle geçerli olacak şekilde düzenlenmiştir.
- Bu süre zarfında Kurul, kararları gözden geçirebilir, gerektiğinde değiştirebilir, askıya alabilir veya tamamen iptal edebilir.
- Ancak, Kurul'un değerlendirme yapmaması durumunda yeterlilik kararı geçerliliğini koruyacaktır.

Değerlendirme Kriterleri:

Kurul, yeterlilik kararı verirken aşağıdaki hususları dikkate alır:

- Veri aktarımı yapılacak ülke ile Türkiye arasındaki karşılıklılık durumu.
- İlgili ülkenin kişisel verileri koruma mevzuatı ve uygulama pratiği.
- Ülkede bağımsız ve etkin bir veri koruma otoritesinin bulunup bulunmadığı.
- İlgili ülkenin uluslararası sözleşmelere taraf olma durumu.

2. Basamak: Uygun Güvencelere Dayalı Aktarımlar

Uygun Güvence Nedir?

Yeterlilik kararı bulunmayan bir ülkeye veri aktarımı yapılacaksa, veriyi aktaran tarafın, ilgili kişilerin haklarını koruyacak bir güvence sağlaması gerekmektedir. Bu güvenceler, Kurul tarafından onaylanan yöntemlerdir.

Uygun Güvence Yöntemleri:

1. Uluslararası Sözleşme Niteliğinde Olmayan Anlaşmalar:

Veri aktarımı için taraflar arasında imzalanan, uluslararası geçerliliği olan ancak bağlayıcı olmayan anlaşmalardır.

2. Bağlayıcı Şirket Kuralları (BŞK):

- Aynı teşebbüs grubu içinde bulunan şirketlerin, grup içi veri aktarımında uyacakları kurallar bütünüdür.
- Kurallar, Kurul tarafından önceden onaylanmalı ve veri koruma standartlarını sağlamalıdır.

3. Standart Sözleşmeler:

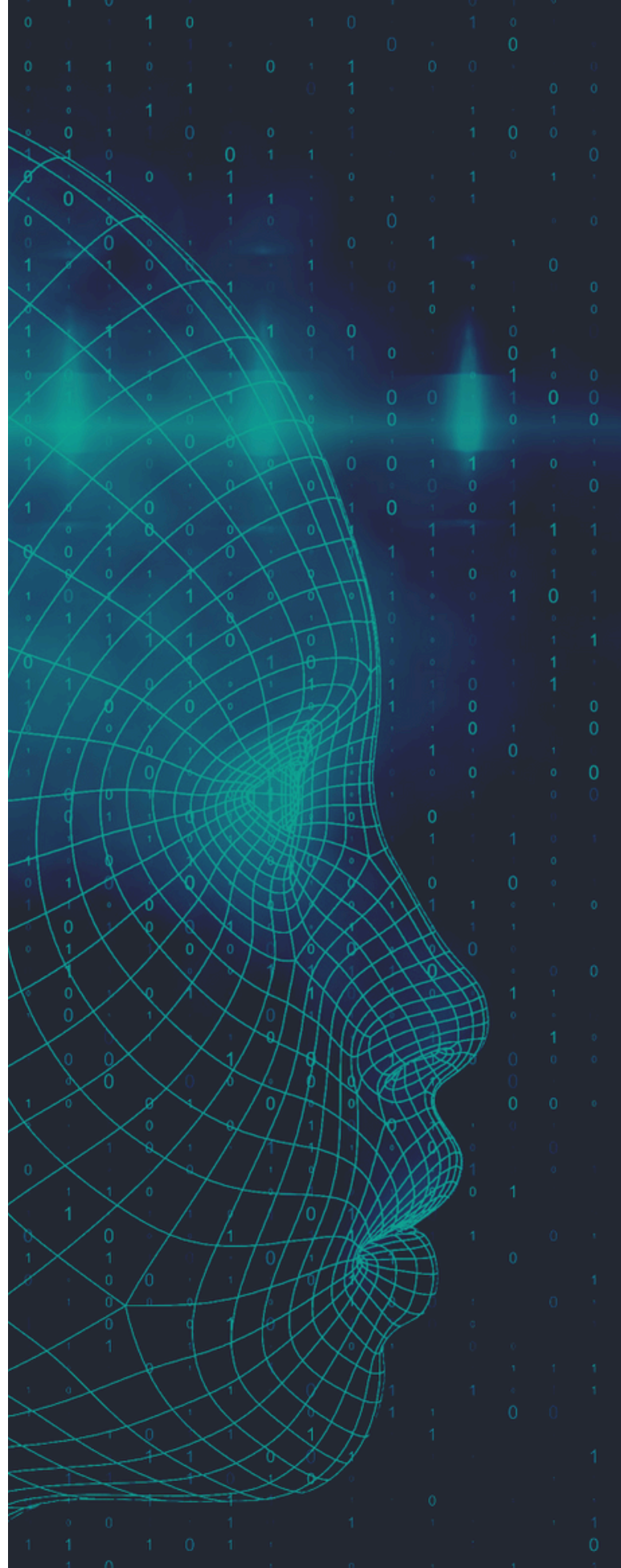
- Kurul tarafından hazırlanan ve veri sorumlularının kullanabileceği hazır şablon sözleşmelerdir.
- Bu sözleşmeler; veri kategorileri, aktarım amaçları, alıcı grupları ve güvenlik önlemleri gibi detayları içerir.

4. Taahhütnameler:

- Veri sorumlusu veya işleyen tarafından verilen yazılı güvence beyanıdır.
- Kurul onayı ile veri aktarımı yapılabilir.

Standart Sözleşme ve Taahhütnamelerin Bildirimi:

- İmzalanan standart sözleşmeler, en geç 5 iş günü içinde Kurum'a bildirilmek zorundadır.

3. Basamak: İstisnai Aktarımlar

İstisnai Durumlar Nedir?

Yeterlilik kararı ve uygun güvencelerin sağlanmadığı durumlarda, bazı özel şartların varlığı halinde veri aktarımı yapılabilir. Bu istisnalar yalnızca geçici veya arızı durumlar için geçerlidir.

İstisnai Durumlar:

- İlgili kişinin açık rızasının alınması.
- İlgili kişi ile veri sorumlusu arasındaki bir sözleşmenin ifası için gerekli olması.
- Hayat veya beden bütünlüğünün korunması için zorunluluk.
- Kamu yararı için veri aktarımının yapılması.
- Bir hakkın tesis edilmesi, kullanılması veya korunması için zorunluluk.

Arızı Aktarımlar:

- Bu tür aktarımlar, sürekli bir iş akışının parçası olmayıp tek seferlik veya birkaç kez gerçekleşir.
- Örneğin, Türkiye'deki bir şirketin yurt dışında düzenlenen bir etkinliğe katılım sağlamak için çalışanlarının bilgilerini geçici olarak paylaşması.

Değişikliklerin Getirdiği Yenilikler

Veri İşleyenlere Yetki:

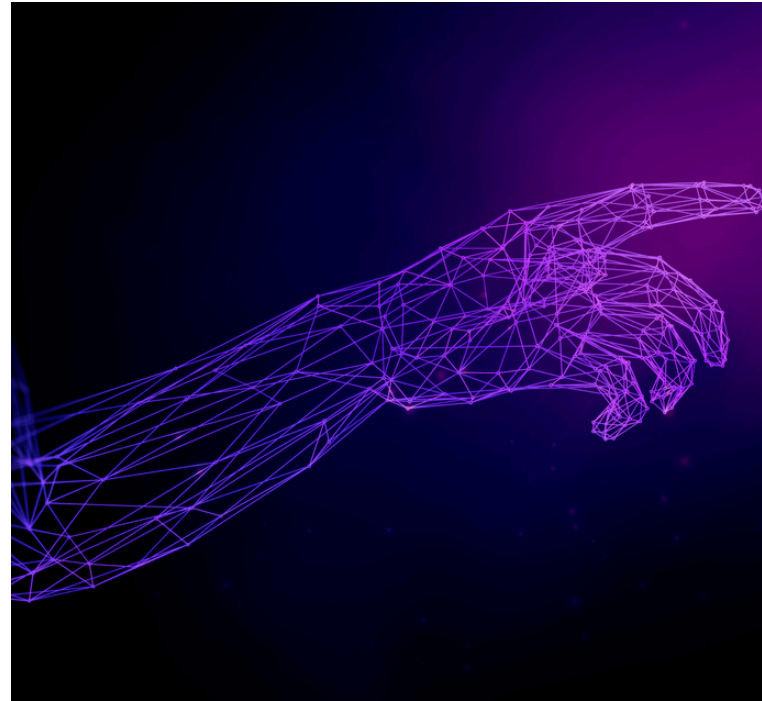
- Yeni düzenlemelerle, veri işleyenlerin de yurt dışına veri aktarımı yapabilmesi mümkün hale gelmiştir. Ancak bu, veri sorumlusunun talimatlarına uygun olarak gerçekleşmelidir.

Sonraki Aktarımlara Güvence:

- Yurt dışına gönderilen verilerin, sonraki aktarımlarında da aynı güvencelerin sağlanması gerekmektedir. Bu, uluslararası kuruluşlara veri aktarımını da kapsar.

Kamu Kurumları için Özel Düzenlemeler:

- Kamu kurumlarının kamu yararı taşıyan faaliyetlerinde bazı istisnai aktarım yöntemleri kolaylaştırılmıştır.

VI. Sonuç

7499 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun yurt dışına veri aktarımıyla ilgili 9. maddesini daha kapsamlı ve sistematik hale getirerek uluslararası standartlara uyum sağlamıştır. Bu yeni düzenlemeler, hem bireylerin temel haklarının korunması hem de ticari hayatta veri akışının güvenli bir şekilde sürdürülebilmesi için güçlü bir çerçeve oluşturmuştur.

Düzenlemeler, yeterlilik kararları, uygun güvenceler ve istisnai aktarım hallerini net bir şekilde tanımlayarak veri aktarım süreçlerini daha esnek, kontrollü ve uyumlu hale getirmiştir. Bu yapı, özellikle uluslararası iş birlikleri, bulut tabanlı teknolojilerin kullanımı ve ticari faaliyetlerin kolaylaştırılmasına yönelik önemli avantajlar sunmaktadır.

Sonuç olarak 02.01.2025 tarihinde yayınlanan "Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi", hem bireysel hakların korunması hem de veri akışının etkin ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi için kapsamlı bir yol haritası sunmaktadır.

[Rehberin tamamına buradan ulaşabilirsiniz.](#)

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

P: +90 212 264 50 00

info@mclegal.com.tr | mclegal.com.tr

Nispetiye Mah. Nispetiye Cad. No:32/9 Beşiktaş / İSTANBUL

Bu bilgi notu ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen iletişime geçiniz.